

2. Книжковий Арсенал: офіційний сайт. URL: <https://artarsenal.in.ua/> (дата звернення 04.11.2024).

3. Остапчук С. Закомолдіна А. Роль соціальних мереж у сучасному медіапросторі // *Матеріали X конгресу «Авіація в XXI столітті» – «Безпека в авіації та космічні технології»*. Київ: Національний авіаційний університет, 2022. С. 148-150

4. Семен Н. Роль соціальної мережі instagram у популяризації журналістського контенту. *Вісник Національного університету “Львівська політехніка”*: журналістика. Львів, 2022. С. 74-79.

Єлізавета Мисько,

Галицький фаховий коледж

імені В'ячеслава Чорновола

Науковий керівник: викл. Алла Бездіжа

СУЧАСНА МЕРЕЖЕВА ЛІТЕРАТУРА ЯК ФЕНОМЕН КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Актуальність окресленого дослідження зумовлена необхідністю розуміння культурних процесів сучасності та збереження цифрової спадщини для майбутніх поколінь.

Мета – дослідити феномен мережевої літератури як нової форми культурної комунікації, зрозуміти її вплив на суспільство та значення в контексті культурної спадщини.

Мережева література – це літературні твори, створені або поширені в Інтернеті, часто із залученням інтерактивних елементів, таких, як коментарі, лайки та опитування.

Основні риси:

- цифровий формат, доступність через Інтернет;
- інтерактивність, зворотний зв'язок з читачами;
- швидке поширення та велика аудиторія [4].

Історія розвитку. Появі повноцінної мережевої літератури передував етап із середини 80-х рр., пов'язаний із виникненням персональних комп'ютерів як інструментів письменницької творчості, й до 1995 р., коли стрімке розповсюдження отримали «World Wide Web», мова гіпертекстової розмітки «HTML» і пов'язані з нею повноекранні браузері, що підтримують зображення і звук та дозволяють легко переходити з одного сайту на інший [1]. А також поява фейсбуку, інстаграму твіттеру та тіктоку . Саме цими технічними інноваціями і зумовлено виникнення повноцінної мережевої літератури з усією жанровою різноманітністю.

Переваги та недоліки мережевої літератури. З переваг – це доступність та велика аудиторія, а також інтерактивність та зворотній зв'язок, але і у них є негативна сторона. Недоліками мережевої літератури є вплив «ефекту наповну» – іноді негативні коментарі підбурюють інших користувачів до негативу, і твір може отримати більше критики, ніж він того заслуговує. Це призводить до заниження його цінності та мотивації автора [2].

Жанри мережевої літератури:

1) Фб – література

ФБ-література (від "фейсбук-література") – це сучасний феномен у літературному світі, який виник завдяки соціальним мережам, зокрема Facebook. Це літературні тексти, що поширюються переважно через соцмережі, і вони можуть включати короткі оповідання, вірші, есе, нариси або уривки з більших творів.

2) Твіттература

Твіттература – це літературний жанр, що використовує формат коротких повідомлень, як правило, у Twitter (до 280 символів), щоб передати ідею, емоцію, сюжет або настрій.

3) Флеш – проза

Флеш-проза – це короткий літературний твір, який має обмежену кількість слів, зазвичай від 300 до 1000, хоча обсяг може варіюватися залежно від автора та видання.

4) Sms – роман

SMS-роман – це літературний жанр, де розповідь подається через серію коротких повідомлень, зазвичай у форматі SMS. Такий роман складається з фрагментів діалогів, думок чи подій, переданих у коротких текстових повідомленнях, що відображають сучасну комунікацію в епоху мобільних телефонів.

Серед жанрів мережевої літератури вирізняють **новітні літературні форми**, а саме:

1. Фальшиві мемуари.
2. Пухнастий детектив.
3. Ель – панк.
4. Еко – хоррор.

Прикладом новітньої літературної форми пухнастий детектив стала книга «Хвости: найперший детектив» Анни Захарук [3]. Використання тварин як персонажів сприяє зацівленню дітей та робить процес читання легким та захопливим. Розвиток жанру пухнастого детективу свідчить про зростання популярності книг, що поєднують розваги з освітніми елементами та підкреслюють ідею взаємозв'язку між світом людей і тварин.

Мережева література значно впливає на традиційну літературу, змінюючи її стиль, формат і способи сприйняття. Завдяки Інтернету та соціальним мережам вона стала невід'ємною частиною сучасної культури та сприяє розвитку культурної спадщини. Цей вплив має кілька важливих аспектів:

1) Зміни в стилі та формах подачі:

Мережева література часто використовує короткі форми, які легко сприймаються в цифровому форматі (міні-оповідання, поезія в форматі постів, цитати).

2) Поява нових жанрів та тем:

Мережева література популяризує жанри, які раніше мали обмежене поширення, наприклад, твіттература, флеш – проза, фб – роман.

3) Залучення нових авторів та голосів:

Інтернет знімає бар'єри для авторів, які раніше могли не мати можливості публікуватися в традиційних видавництвах.

4) Підвищення уваги до читачів:

Традиційна література поступово адаптує інтерактивний підхід, властивий мережевій літературі.

5) Вплив на видавничий процес:

Мережева література стимулює розвиток самвидаву та альтернативних платформ, що впливає на традиційний видавничий ринок.

6) Збереження культурної спадщини у цифровій формі:

Мережева література створює цифровий архів сучасної культури, який служить свідченням культурних процесів і цінностей нашого часу. Доступність і швидкість поширення мережевої літератури робить її важливою частиною культурної спадщини, яку легко зберігати та поширювати серед майбутніх поколінь.

Мережева література стала важливим засобом культурної комунікації. Вона об'єднує людей з різних країн, дає можливість обмінюватися ідеями та розповідати про свої культурні цінності.

Соціальні мережі дозволяють миттєво поширювати літературні твори. Sms -роман, твіттература та ТікТок-відео сприяють популяризації коротких, яскравих літературних форм.

Висновки щодо сучасного стану мережевої літератури в Україні є неоднозначними. Хоча мережеві твори стали популярними та доступними для широкої аудиторії, розвиток цього феномену стикається з низкою викликів. Основні проблеми криються в самому середовищі цифрового книговидання, що включає обмеженість платформ для якісної публікації, складнощі з монетизацією та відсутність загальної стратегії просування мережевої літератури. Більш глибокі причини сповільненого розвитку мережевої літератури лежать у відсутності чіткої законодавчої бази, яка б регулювала авторські права в цифровій сфері. Крім того, є певна нерішучість авторів, які

не завжди готові адаптуватися до нових цифрових форматів і долучатися до такого ланцюжка, як автор-онлайн-платформа-читач.

Таким чином, попри свою культурну цінність і потенціал, мережева література потребує посиленої підтримки для подальшого розвитку й інтеграції в сучасну українську культурну спадщину.

Список використаної літератури

1. Дербеньова Л. В. Літературний комп'ютерний феномен у комунікативно-мережевій культурній парадигмі. *Гілея: науковий вісник*, 2013. № 76. С. 151–153. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2013_76_54 (дата звернення: 27.11.2023).

2. Завадський Ю. Р. Типологія й поетика мережевої літератури і сучасне західне літературознавство : Автореф. дис. канд. філол. наук: 10.01.06. Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В.Гнатюка. Тернопіль, 2006. 21 с. (дата звернення: 29.11.2024).

3. Книгарня Є: «Хвости. Найперший детектив» Анна Захарук [Електроний ресурс]. Режим доступу: <https://book-ye.com.ua/> (дата звернення: 01.11.2024).

4. Мережева література – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Мережева_література (дата звернення: 01.11.2024).

Аліна Шавлюк,
Тернопільський академічний ліцей
«Українська гімназія» імені Івана Франка
Науковий керівник:
учитель-методист Ольга Зарихта

ПРОРОЧЕ ОСМИСЛЕННЯ РЕАЛІЙ СЬОГОДЕННЯ В РОМАНІ СЕРГІЯ ЖАДАНА «ВОРОШИЛОВГРАД»

Сергій Жадан уже давно є важливою складовою української культури, а закордонні видання називають його «бардом українського Сходу». Це сучасний українській поет, прозаїк, перекладач, співак і музикант, засновник